

გააწონასწორებს კონგრულისა და ხელშეწყობის მექანიზმებს.

2. ახალი პოლიტიკის შემუშავება საქართველოს შიდა და გარე მიგრაციასთან დაკავშირებული რეალობების გათვალისწინებით იმისათვის, რომ მოხდეს მიგრაციული ნაკადების გაკონტროლება და მართვა სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე.

3. მიგრაციული პოლიტიკის შესაბამაველად საჭიროა "მთავარი უწყების" არსებობა, რომელსაც ფორმალურად უნდა დაეკისროს პროცესის კოორდინირების ვალდებულება და თანაც კარგად უნდა ჰქონდეს გაცნობიერებული, რომ მიგრაცია ბევრად უფრო მასშტაბური საკითხია, ვიდრე ღვენილთა შემოდინება და განსახლება.

4. საჭიროა სხვადასხვა სამინისტროების (სოფლის მეურნეობის, განათლების, ეკონომიკური განვითარების და ა.შ.) მიერ განხორციელებული სექტორული პოლიტიკისა და სტრატეგიების გადახედვა და განახლება, მიგრაციული პოლიტიკის სხვადასხვა ასპექტების ჩართვა ამ პოლიტიკაში და სტრატეგიაში.

5. პოლიტიკაში გასაგარელები ცვლილებები მოითხოვს "ჩაურევლობის" პრინციპის შეცვლას და რწმენის დანერგვას, რომ მიგრაცია საჭიროებს მართვას, რათა ქვეყანამ მისგან სარგებელი მიიღოს.

6. მიგრაციის ეფექტური მართვა მხოლოდ მაშინ გახდება შესაძლებელი, თუ პრინციპები და სტრატეგიები სინამდვილეში არსებული მიგრაციული შემოდინების უკუყარ ცოდნაზე იქნება დამყარებული.

7. ფარული და აშკარა საემიგრაციო პოლიტიკის შემუშავება ისე, რომ მასში გათვალისწინებული იყოს გარე მიგრაციის დემოგრაფიული და ეკონომიკური შედეგები, ასევე როლი, რომელიც შეიძლება მომავალში ითამაშოს მიგრანტების ფულადმა გზაინილება და დიასპორამ, თუკი გონივრულად მოხდება მათი წახალისება.

8. საქართველოში დაბრუნებული მიგრანტების ნებაყოფლობითი თუ იძულებითი რეადმისია და რეინტეგრაცია მთავარ საკითხად უნდა დარჩეს საქართველოს საგარეო პოლიტიკაში, მაგრამ, ამავდროულად, გათვალისწინებული უნდა იქნას მიგრაციული პოლიტიკის შემუშავებაში, რაც პოტენციურად პრევენციული მოქმედების მიღებასაც გულისხმობს და არაღუგალური ემიგრაციის ხელის შეშლას ისახავს მიზნად.

2) აპრონდმზლობა

ქვეყანაში დღეს არსებული მიგრაცია

ციული პროცესების ეფექტური მართვისთვის და შეფასების ჯგუფის მიერ შეთავაზებული რეკომენდაციების მხარდასაჭერად, მიზანშეწონილია არსებული მიგრაციული კანონმდებლობის მოდერნიზება (უპირველესად, კანონის უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ, თუმცა სხვა მასთან დაკავშირებული კანონებიც) შემდეგი მიმართულებით:

1. შემოსვლამდელი პროცედურები - ვიზა (ამჟამად ნაწილობრივ ახორციელებს საგარეო საქმეთა სამინისტროს საკონსულო დეპარტამენტი). პრიორიტეტული სფეროები:

ვიზების კატეგორიების უფრო დეტალურად განსაზღვრა იმ უცხოელთათვის, რომელთაც შეუძლიათ ორდინალური ვიზა მოითხოვონ; მოკლევადიანი და გრძელვადიანი, ასევე გრანტიზებული ვიზებისთვის ახალი კატეგორიზაციის შემოღება; ვიზის საზღვარგარეთ გაცემის პროცედურების დანერგვა იმ ქვეყნების მოქალაქეებისთვის, რომელთაც არ ეკუთვნით ვიზის მიღება საზღვარზე; საზღვარზე შემოსვლისას მგზავრთა გარკვეული კატეგორიებისთვის (გურისტი, პირადი სტუმარი) და მხოლოდ ზოგიერთი ქვეყნის მოქალაქეებისთვის ვიზის მიღების შესაძლებლობის შემოღება;

2. შემოსვლა და შემოშვება (ამჟამად ნაწილობრივ ახორციელებს საგარეო საქმეთა სამინისტროს საკონსულო დეპარტამენტი). პრიორიტეტული სფეროები: ვიზის მიღების გამჭვირვალე პროცედურების შემუშავება მათთვის, ვინც სამუშაოდ ან თვითდასაქმების მიზნით შემოდის ქვეყანაში, რადგანაც დღეს არ მოქმედებს მუშაობის ნებართვების გაცემის არანაირი სისტემა; ქვეყანაში შემოსვლისთვის წაყენებული მოთხოვნების ნათლად განმარტება, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც უცხოელი აპირებს ქვეყანაში ხანგრძლივი დროით ყოფნას; ვიზის გაცემაზე უარის თქმის საფუძვლის განმარტება; ქვეყანაში შესვლის ალტერნატიული ნებართვის, როგორც ხელშეწყობი და მაკონტროლებელი მექანიზმის, შემოღების გათვალისწინება, რაც მის მფლობელს განსაკუთრებულ სტატუსს მიანიჭებს და შეუზღუდავს მას ქვეყანაში საქმიანობას.

3. დარჩენა და ცხოვრება (ამჟამად ნაწილობრივ ახორციელებს იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო საკითხთა დეპარტამენტი და სამოქალაქო რეესტრი).

პრიორიტეტული სფეროები: ბინადრობის ნებართვების მკაფიო კა-

ტეგორიზაცია; დასაქმების (შრომის, ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა სამინისტროსთან ურთიერთობის განახლება) ან თვითდასაქმების (ურთიერთობის დამყარება ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსთან) საფუძველზე ბინადრობის ნებართვის მიღებისთვის საჭირო მოთხოვნების ნათლად განმარტება; ბინადრობის ნებართვის გაცემის სისტემასთან დაკავშირებული მუშაობის ნებართვის გაცემის სისტემის შემოღება; ოჯახის გაერთიანების უფრო დეტალურად, საკანონმდებლო ნორმის სახით განსაზღვრა, რაც ბინადრობის ნებართვის გაცემის საფუძველი გახდება; რელიგიური და ჰუმანიტარული საქმიანობის უფრო დეტალურად, საკანონმდებლო ნორმის სახით განსაზღვრა, რაც ბინადრობის ნებართვის გაცემის საფუძველი გახდება;

ქვეყანაში ყოფნის დამადასტურებელი ერთი დოკუმენტის გაცემა, რომელშიც სხვა მონაცემებთან ერთად შევა უცხოელის საქართველოში ყოფნის მიზანი; საქართველოში მყოფი უცხოელების გამოვლენისთვის საჭირო პროცედურების შემოღება, მათ შორის იმ უცხოელებისა, რომლებმაც გადაააცილეს ცხოვრების ნებადართულ პერიოდს.

4. უკან დაბრუნება, რეადმისია და გაძევება (ამჟამად ნაწილობრივ ახორციელებს იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო საკითხთა დეპარტამენტი და სასაზღვრო პოლიცია). პრიორიტეტული სფეროები: დეპორტირებული უცხოელების ქვეყანაში შესვლის აკრძალვის კრიტერიუმების გადახედვა მათ კრიმინალურ დოსიებზე და ქვეყანაში მათი არალეგალურად ყოფნის ხანგრძლივობაზე დაყრდნობით; დაკავებული უცხოელებისათვის სპეციალური შენობების გამოყოფა (მათ შორის სასაზღვრო გამშვებ პუნქტებში); ექსტრადიციებისა და გაძევებისათვის საჭირო თანხებთან დაკავშირებული წესების ნათლად განსაზღვრა; ქვეყნიდან გაძევებისთვის საჭირო თანხებთან დაკავშირებული პროცედურების სახელმწიფო ბიუჯეტში შეტანა დებულების სახით.

5. მოუწესრიგებული მიგრაცია და ადამიანით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) (ხორციელდება პროკურატურის მედაშედეგობით). პრიორიტეტული სფეროები:

ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის ფორმების გამოყენება მიგრაციასთან დაკავშირებული სამართალდარღვევების, მათ შორის საზღვრის უკანონო კვეთის (როდუ-

საც რაიმე სხვა კრიმინალური განზრახვა არ არის დადგენილი) და ნებადართული პერიოდის გადაცილებისას არალეგალური ბინადრობის დროს; დაკავების მაქსიმალური ვადის შემოღება იმ უცხოელთათვის (სხვა სისხლის სამართლის სამართალდამრღვევებისგან განცალკევებით), რომელთაც უკანონოდ გადაკვეთის საზღვარი და რომელთაც დაარღვიეს იმიგრაციული კანონმდებლობა; გრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის გაერთიანებული ერების კონვენციის დამხმარე პროტოკოლის - “მიგრანტთა კონგრანდული საქმიანობის შესახებ სახმელეთო, საზღვაო და საჰაერო გზებით” – სრულად განხორციელება.

6. მიგრაციული მონაცემები და სტატისტიკა. პრიორიტეტული სფეროები: სამართლებრივი ბაზის შექმნა თავმოყრილი მონაცემების შესაგროვებლად და უწყებებს შორის მიგრაციის შესახებ მონაცემების გაცვლის უზრუნველსაყოფად ამ მონაცემთა დაცვის გათვალისწინებით; სტატისტიკის ეროვნული სააგენტოსთვის უფლებამოსილების მინიჭება, რათა დროულად მოამზადოს სტატისტიკა მიგრაციული ნაკადების შესახებ ისე, როგორც ამას ყოველწლიურად მოითხოვს EUROSTAT.

7. მიგრაციის მართვის ინსტიტუციონალური ჩარჩოები (რამდენადაც შეიძლება გახდეს საჭირო ახალი კანონმდებლობის მიღება) პრიორიტეტული სფეროები:

მიგრაციის სფეროში ერთი მთავარი უწყების გამოყოფა, მისი ფუნქციებისა და ვალდებულებების განსაზღვრა; მიგრაციის საკითხებში ჩართული სხვა უწყებების ფუნქციებისა და ვალდებულებების მორგება მიგრაციის მართვის მაკოორდინირებელ ცენტრალურ უწყებასთან, რომლის ვინაობაც უნდა დადგინდეს; შესაბამისობა ევროკავშირის სტანდარტებთან (“Migration Acquis”) და ევროკავში-

რის წევრი ქვეყნების გამოცდილებასთან.

3) მიგრაციის მართვის ქმედითი მექანიზმები: მიგრაციის მართვის კოორდინირების საქმეში მთავარი უწყების განსაზღვრა. მიგრაციის მართვაში ჩართულ უწყებებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავება ახალი შეთანხმებების დადების, ან არსებული განახლების საშუალებით. მიგრაციული მონაცემების მართვის ერთიანი სისტემის შექმნა, რომელიც გაამარტივებს მონაცემთა შეგროვებას და ანალიზს, ასევე გააუმჯობესებს ინფორმაციის გაცვლას მიგრაციის მართვაში ჩართულ ორგანიზაციებს შორის. ეს დაფუძნებული უნდა იყოს ერთობლივად შემუშავებულ მიგრაციის ინდიკატორებზე რომელიც შეჯერებული იქნება ყველა იმ უწყებათა შორის, რომელნიც ამ საქმეში არიან ჩართულნი. ამ პროცესშიც მაკოორდინირებული ორგანოს ფუნქცია “წამყვან” უწყებას უნდა დაეკისროს. მიგრაციულ მონაცემთა ერთიანი საინფორმაციო ბანკის შექმნა, როგორც ამას უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ საქართველოს კანონის 66-ე მუხლი მოითხოვს. მონაცემთა ელექტრონული ბაზის შემოღებას მოითხოვს ასევე ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის პუნქტი 4.3.2.

მანამ, სანამ უცხოელი საზღვრამდე მოაღწევს, სასაზღვრო პოლიციას ხელი უნდა მიუწვდებოდეს მონაცემებზე, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გაცემული ვიზების შესახებ ინფორმაციის ჩათვლით. რეკომენდირებულია, რომ იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო საკითხთა დეპარტამენტს ხელი მიუწვდებოდეს სასაზღვრო პოლიციის PIRS-ის მონაცემთა ბაზაზე.

რეკომენდირებულია, რომ კომპეტენტურმა ორგანოებმა შეიმუშაონ თანამშრომლობის მექანიზმები იმისათვის, რათა ჩამოაყალიბონ ერთიანი პროცედურები იმ უცხოელთა

გამოსავლენად, რომელთაც გადააცილეს ქვეყანაში ცხოვრების ნებადართულ პერიოდს. ეს ითვალისწინებს კომპიუტერიზებული საკონტროლო სისტემის, ასევე საქართველოს სასაზღვრო პოლიციასა და იუსტიციის სამინისტროს შორის იმ მონაცემთა გაცვლის მექანიზმების შექმნას, რომელიც ეხება უცხოელთა ქვეყანაში შესვლას და ქვეყნიდან გასვლას. სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს მონაცემთა ბაზის შემდგომი სრულყოფა, რაც სისტემაში უცხოელთა ფოტოების შეყვანით უნდა დაიწყოს. წარმომადგენლობისა და დანიშნულების ძირითად ქვეყნებთან, განსაკუთრებით მეზობელ ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და მათთან რეაგმისიის შესახებ ხელშეკრულებების დადება. დეპორტაციის აღსასრულებლად (ანუ აღმინიგრაციული წესით გაძევებისგან განსხვავებით, ქვეყნიდან იძულებითი გაძევება) საჭიროა სპეციალური ფონდის დაარსება (აქ იგულისხმება მიგრანტების უზრუნველყოფა გასაჩერებელი ადგილით, მათი გრანსპორტირება და სამედიცინო მომსახურება).

დასკვნა

საქართველო შედარებით ახალგაზრდა ქვეყანაა, რომელსაც კვლავაც უწევს გარდამავალი პერიოდისთვის დამახასიათებელ პრობლემებთან შეჯახება და შესაბამისად ჯერ არ გამზდარა მიგრანტებისთვის სასურველი დანიშნულების ადგილი.

ვფიქრობთ, ძალიან მნიშვნელოვანია საქართველოს შრომის ბაზრის ანალიზი, რათა დადგინდეს, თუ რა უნარებზე არის, ან იქნება მოთხოვნა უახლოეს მომავალში. აღნიშნული ხელს შეუწყობს უნარების მიზნობრივ განვითარებას, შეამცირებს სისტემის ღირებულებას და უზრუნველყოფს რეზიდენტთათვის მიზნობრივი საგრეზინგო პროგრამების მომზადებას.

ANNOTATION

MIGRATION POLICY IN GEORGIA AND EU MISSION IN ITS DEVELOPMENT

Zurab Laliashvili, Giorgi Beruashvili

In the period of globalization and the technology development, the international movement of human resources is easier than ever, but the control of such migration process is more difficult than before. That is why all the countries in the world need to have some policy and strategy of migration management and control

in and out of country. As well as the migration process for developed and developing countries are deferent, the control mechanisms are different too. But in spite of such difference both of the countries should cooperate in order to protect its citizen's respectful life in every corner of the world.